

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 319
van **MERCEDES VAN VOLCEM**
datum: 9 juni 2021

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Parochiekerken - Herbestemming en financiering

Naar de lokale besturen werd een bevraging gestuurd in verband met de herbestemming van de parochiekerken op hun grondgebied. Meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat er een traject van neven- of herbestemming in hun gemeente bezig is.

Doordat steeds minder mensen naar de kerk gaan, worden honderden parochiekerken onderbenut. Vele staan leeg. De minister gaat de lokale besturen ondersteunen die hun kerken een nieuwe invulling willen geven. Er werd hiervoor alvast een bevraging gestuurd naar alle burgemeesters. De enquête is intussen ingevuld door 116 burgemeesters, goed voor 693 rooms-katholieke parochiekerken. Meer dan de helft van de gemeenten (63) heeft momenteel al een traject lopen met minstens één kerk op het grondgebied.

De resultaten van de survey laten blijken dat de burgemeesters algemeen positief zijn over de instrumenten van de Vlaamse overheid, zoals de kerkenbeleidsplannen en de ondersteuning bij de uitvoering van haalbaarheidsstudies. Er wordt echter ook aangegeven dat er ondersteuning nodig is in her- en nevenbestemmingstrajecten.

1. Hoeveel kerken werden in de laatste 10 jaar al herbestemd of startten een herbestemming op?
2. Hoeveel zijn dat er per provincie?
3. Wat wordt de bestemming van deze kerken? Onder welke categorieën kunnen we ze verdelen?
4. Wat is het gemiddelde budget van de herbestemming van deze kerken?
5. Zal de minister middelen uittrekken voor de herbestemming in de toekomst?
6. Hoe wordt er op dit moment ondersteund?
7. Kan de minister een overzicht bezorgen van de te herbestemmen kerken en het beoogde budget voor die herbestemming? Zo ook van de al herbestemde kerken en het budget dat tegenover die herbestemming stond.
8. In welke mate wordt op dit moment de herbestemming bekostigd door de eigen middelen van de kerkfabriek (procentueel)?

9. In welke mate wordt op dit moment de herbestemming van de kerk bekostigd door middelen van het lokale bestuur (procentueel)?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (319), Matthias Diependaele (585).

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 319 van 9 juni 2021

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1-4. Deze gegevens moeten door de lokale besturen niet aan de Vlaamse overheid worden meegedeeld. Ook de digitale rapportering van de jaarrekeningen door de lokale besturen laten niet toe om de investeringsuitgaven per individueel investeringsproject op te volgen. We beschikken derhalve niet over de gegevens die nodig zijn om een antwoord te verstrekken op deze vragen.

Indicatief kunnen we verwijzen naar de bevraging die is gebeurd bij de 300 Vlaamse burgemeesters en waarnaar in de aanhef van de vraagstelling wordt verwezen. De resultaten van die bevraging (het eindrapport) staan overigens op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur

(https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/sites/default/files/public/thema/strategische_projects/Herbestemming_kerken/survey_herbestemming_eindrapport_%2020210419.pdf).

116 burgemeesters, met in totaal 693 parochiekerken op hun grondgebied, hebben de bevraging ingevuld. 27 van hen geven aan in de afgelopen 10 jaar minstens één parochiekerk te hebben herbestemd. In totaal zou het gaan over 46 parochiekerken. De nieuwe bestemming van deze kerken is opgenomen in bijlage 3 van het eindrapport.

5. Momenteel werk ik samen met collega Matthias Diependaele aan een nieuwe conceptnota over het her- en nevenbestemmen van parochiekerken. Daarin zullen we nieuwe beleidsinstrumenten voorstellen.

6. Het "Projectbureau Herbestemming Kerken", met de Vlaamse overheid als belangrijke partner, vormt een voorname ondersteuning voor de lokale besturen. Het Projectbureau biedt de lokale besturen haalbaarheidsonderzoeken aan voor ideeën van her- of nevenbestemming van parochiekerken. De kostprijs van deze haalbaarheidsonderzoeken wordt gesubsidieerd door het Agentschap Binnenlands Bestuur (voor de niet-beschermden kerken) en door het Agentschap Onroerend Erfgoed (voor de beschermde kerken).

Tevens bekomt vzw Parcum (het vroegere CRKC) jaarlijks vanuit het Agentschap Onroerend Erfgoed een subsidie van 211.000 euro om zich te ontwikkelen als expertisecentrum voor religieus (on)roerend erfgoed. De lokale besturen kunnen ook op Parcum beroep doen, bijvoorbeeld voor communicatie- en participatietrajecten bij herbestemmingsprojecten.

7-9. Ook hier beschikken we niet over de gegevens om een antwoord op deze vragen te kunnen formuleren.

Opnieuw kunnen we indicatief verwijzen naar de reeds vernoemde bevraging van de burgemeesters. Op de vraag of ze de komende 10 jaar een herbestemming van één of meer parochiekerken op het grondgebied van hun gemeente wenselijk achten, antwoordden 81 van de 116 burgemeesters positief. In totaal zien ze een herbestemming wenselijk voor 185 van de 693 parochiekerken.

Eveneens kunnen we indicatief verwijzen naar de cijferanalyse van de vandaag beschikbare kerkenbeleidsplannen door vzw Parcum. In de 234 reeds definitief goedgekeurde kerkenbeleidsplannen komen in totaal 334 kerken in aanmerking voor herbestemming. Per bisdom geeft dit de volgende aantallen:

- Antwerpen: 41
- Brugge: 20
- Gent: 139
- Hasselt: 41
- Vlaams-Brabant – Mechelen: 93

Wie verantwoordelijk is voor de kosten van de herbestemming hangt af van de eigendomssituatie van het gebouw.